

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII ȘI TINERETULUI
CENTRU NAȚIONAL PENTRU CURRICULUM ȘI EVALUARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL
PREUNIVERSITAR

PROGRAME ȘCOLARE
pentru
DISCIPLINA OPȚIONALĂ

EDUCAȚIE ECOLOGICĂ ȘI DE PROTECȚIE A MEDIULUI
ÎNVĂȚĂMÂNT PREȘCOLAR, PRIMAR, GIMNAZIAL (V-VII)

Aprobat prin Ordinul ministrului

Nr. 1862 / 30.08.2007

ARGUMENT

În contextul societății cunoașterii, școala de mâine se construiește din transformări progresive ce alimentează continuitatea în schimbare. Ea are pecetea democratizării prin adaptarea curriculum-ului la specificul local și asigură caracterul integrat conținuturilor multidimensionale.

Registrul bogat al „noilor educații” permite deschiderea școlii spre problematica lumii contemporane.

Protecția mediului, prioritate a lumii contemporane, regăsită în Strategia de la Lisabona și Strategia de Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene este însușită de Guvernul României, exprimată prin promovarea unor politici sustenabile în ceea ce privește capitalul uman și natural și asumată prin acceptarea principiilor documentului UNESCO „Carta Pământului”, ca instrument educațional în contextul Decadei pentru Educație pentru Dezvoltare Durabilă.

Educația ecologică, sau educația relativă la mediu, răspunde acestei cerințe, investind în dezvoltarea gradului de conștiință și a simțului responsabilității tuturor oamenilor față de mediu și problemele sale; vizează în egală măsură asimilarea de cunoștințe, formarea de atitudini și comportamente dezirabile, clarificarea valorilor, precum și un demers practic eficient.

În acest context, rolul educației ecologice și de protecție a mediului înconjurător este evident, el se concentrează pe modelarea viitorului cetățean capabil de a-și forma un punct de vedere obiectiv asupra realității înconjurătoare, de a-l incita la participare, devenind astfel conștient de viitor și de faptul că viața generațiilor de mâine depinde într-o mare măsură de opțiunile sale.

Educația ecologică este o educație prin și pentru valori, care poate prinde forme concrete de realizare, la diferite nivele de școlaritate, livrând conținuturi informaționale în modalitate transdisciplinară, în context formal sau nonformal.

A promova în spațiul școlar o disciplină opțională care să transpună în practică obiectivele *educației ecologice și de protecție a mediului* este un demers necesar, prezentat ca atare în Protocolul încheiat între Ministerul Educației și Cercetării și Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor în 2005.

În colaborare cu Comisariatul Bihor al Gărzii Naționale de Mediu, Inspectoratul Școlar Bihor și-a asumat responsabilitatea coordonării unor activități teoretice și practice vizând promovarea educației pentru mediu și formarea unor comportamente responsabile în rândul preșcolarilor, elevilor, cadrelor didactice și al comunității.

Demersul s-a concretizat în elaborarea unei oferte de disciplină opțională „**Educație ecologică și de protecția mediului**” ce se adresează nivelelor de școlaritate preșcolar, primar și gimnazial (cls. V-VII), cuprinzând: programe școlare și materiale auxiliare (Ghiduri pentru cadrele didactice, caiete pentru preșcolari și elevi).

Prin conținuturile diverse, cu înalt grad de aplicabilitate și utilitate, care răspund intereselor de cunoaștere ale elevilor, prin modalitățile de abordare a acestora, prin utilizarea unor strategii didactice interactive, prin promovarea unor valori care țin de școala comunitară cerută de societate, disciplina opțională „*Educație ecologică și de protecție a mediului înconjurător*” constituie un element valoros al curriculum-ului la decizia școlii, un punct de întâlnire cu direcții promovate de alte sisteme educative europene.

Pilotarea disciplinei opționale „**Educație ecologică și de protecție a mediului**” pe parcursul anului școlar în curs, în 47 de unități de învățământ, grădinițe și școli cu învățământ primar și gimnazial din județul Bihor a avut un impact pozitiv asupra elevilor, cadrelor didactice și părinților, aspect relevat de chestionarele aplicate.

Pentru a veni în întâmpinarea dorinței elevilor, cadrelor didactice și a părinților de etnie maghiară și a asigura echitatea în educație, Inspectoratul Școlar Bihor se preocupă de traducerea în limba maghiară a suportului informativ aferent disciplinei opționale „**Educație ecologică și de protecție a mediului**”.

Aceste aspecte ne dau speranța unei atitudini favorabile din partea d-voastră în sensul de a studia oferta noastră și a recomanda disciplina opțională „**Educație ecologică și de protecție a mediului**”, la nivelul întregii țări.

NOTĂ DE PREZENTARE

Curriculumul la decizia școlii reprezintă un prim pas al procesului de descentralizare al sistemului de învățământ, prin dreptul conferit unității școlare de a decide asupra unui segment al Curriculumului național.

Libertatea de decizie la nivelul școlii reprezintă șansa de adecvare la un sistem deschis, cu opțiuni multiple, flexibile, în funcție de așteptările elevilor și prioritățile sistemului educațional și permite crearea unui etos propriu.

Integrat comandamentului actual, de responsabilizare a tuturor actorilor domeniului educativ față de problemele de mediu, opționalul ”*Educație ecologică și de protecție a mediului*”, are un caracter interdisciplinar, adresându-se unui segment educațional generos, de la preșcolar la gimnazial.

Proiectat pentru o oră pe săptămână, se adresează elevilor din învățământul preșcolar, primar și gimnazial, cadrul didactic având posibilitatea organizării conținuturilor în unități de învățare, în concordanță cu specificul local și particularitățile de vârstă și individuale ale elevilor.

Întregul demers al instruirii este generat de sistemul: obiective – conținuturi – activități de învățare care converg spre formarea de capacități.

Obiectivele generale și obiectivele de referință conduc la formarea unor deprinderi și atitudini referitoare la problemele ecologice și de protecție a mediului. Prin strategii interactive, elevii sunt puși în situația de a observa, analiza, investiga, fenomene și procese din mediu, exersând deprinderile de muncă intelectuală, concomitent cu formarea unui comportament responsabil, implicat, în relațiile cu mediul înconjurător.

Pledoaria pentru “bune practici”, în viața cotidiană, crește gradul de aplicabilitate al conținuturilor propuse și oferă copiilor/elevilor posibilitatea implicării efective în efortul de protecție a mediului.

Activitățile propuse valorizează creativitatea, imaginația, spiritul de echipă, competiția, oferind elevilor oportunitatea de a-și asuma roluri și responsabilități în comunitate, de a oferi soluții viabile pentru păstrarea unui mediu de viață optim.

Evaluarea autentică este un deziderat a cărui împlinire depinde de direcționarea acestui proces către afirmarea performanțelor elevilor în contexte cât mai apropiate de viața cotidiană, dobândite prin sarcini de lucru complexe.

Pentru atingerea finalităților propuse, schimbări comportamentale ca urmare a asumării rolului participativ de către copil/elev în procesul de predare – învățare - evaluare, autorii propun un set de materiale auxiliare: *Ghiduri metodologice și caiete ale preșcolarului/ elevului (formă tipărită și electronică)*, pentru fiecare nivel de învățământ, ce oferă posibilitatea unei abordări personalizate, selective, în funcție de expertiza cadrului didactic, receptivitatea copiilor/elevilor, baza materială și oportunitățile unității școlare.

Sugestiile metodologice sunt orientative, iar prezentarea unor posibile unități de învățare și a unor metode/ tehnici instrumente de evaluare, facilitează adecvarea la realitățile concrete ale grupei/ clasei și unității de învățământ.

**MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII ȘI TINERETULUI
CENTRU NAȚIONAL PENTRU CURRICULUM ȘI EVALUARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL
PREUNIVERSITAR**

**PROGRAME ȘCOLARE
pentru
DISCIPLINA OPȚIONALĂ**

EDUCAȚIE ECOLOGICĂ ȘI DE PROTECȚIE A MEDIULUI

– ÎNVĂȚĂMÂNT PREȘCOLAR –

OBIECTIVE CADRU

1. Cunoașterea mediului prin stimularea curiozității pentru investigarea realității înconjurătoare.
2. Formarea și exersarea unor abilități practice în scopul realizării unor obiecte funcționale, practic-utilitare, din materiale reciclabile sau refolosibile.
3. Formarea unei atitudini pozitive față de natură prin realizarea unor activități de educație ecologică.

1. Cunoașterea mediului prin stimularea curiozității pentru investigarea realității înconjurătoare.

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE COMPORTAMENT

Obiectiv de referință: *Să descopere principalele componente ale mediului natural.*

Exemple de comportamente:

- ◇ Să perceapă vizual, auditiv, olfactiv și tactil mediul natural;
- ◇ Să identifice cât mai multe elemente ale mediului;
- ◇ Să discute despre cele observate în mediul apropiat;
- ◇ Să efectueze experiențe simple privind apa, aerul, solul, plantele;
- ◇ Să reprezinte prin desene modificări ale vremii;
- ◇ Să exprime verbal sau plastic ideile și impresiile acumulate.

Obiectiv de referință: *Să identifice surse de poluare și posibilități de eliminare a lor.*

Exemple de comportamente:

- ◇ Să participe la plimbări, vizite și excursii pentru a observa consecințele poluării;
- ◇ Să recunoască deșeurile;
- ◇ Să participe direct la acțiuni de igienizare a mediului;
- ◇ Să grupeze imagini după modelul: „Așa DA”, „Așa NU”.

Obiectiv de referință: *Să înțeleagă noțiunile de refolosire și reciclare învățând să economisească.*

Exemple de comportamente:

- ◇ Să recunoască pe diferite ambalaje semnele convenționale ale reciclării;
- ◇ Să colecționeze obiecte din natură pe care ar putea să le folosească, învățând astfel să economisească;
- ◇ Să sorteze corect deșeurile;
- ◇ Să valorifice deșeurile prin depunerea acestora la centrele de colectare.

2. Formarea și exersarea unor abilități practice în scopul realizării unor produse funcționale, practic-utilitare din materiale reciclabile sau refolosibile.

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE COMPORTAMENT

Obiectiv de referință: *Să prelucreze materiale din natură în scopul realizării unor produse.*

Exemple de comportamente:

- ◇ Să adune diferite materiale din natură;
- ◇ Să observe caracteristici ale materialelor din natură;
- ◇ Să sorteze materialele după diferite criterii;
- ◇ Să realizeze produse funcționale (jucării, ornamente, obiecte de decor).

Obiectiv de referință: *Să observe frumosul din natură și să simtă dorința de a-l crea.*

Exemple de comportamente:

- ◇ Să desfășoare jocuri și activități în natură;
- ◇ Să exprime prin activitățile artistico-plastice frumosul din natură;
- ◇ Să realizeze expoziții cu lucrările realizate;
- ◇ Să creeze povești despre natură;
- ◇ Să utilizeze tehnici variate de lucru în realizarea unor lucrări originale, măști și costume ecologice.

3. Formarea unor atitudini pozitive față de natură prin realizarea unor activități de educație ecologică.

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE COMPORTAMENT

Obiectiv de referință: *Să-și manifeste grija față de mediu și să fie capabili să ia atitudine.*

Exemple de comportamente:

- ◇ Să antreneze părinții în acțiunile lor;
- ◇ Să lucreze în echipă;
- ◇ Să participe la acțiuni ecologice desfășurate la nivelul comunității;
- ◇ Să exprime atitudine critică față de cei ce poluează mediul.
- ◇ Să manifeste grijă față de natură.

Obiectiv de referință: *Să exprime gânduri și sentimente față de mediu.*

Exemple de comportamente:

- ◇ Să povestească fapte pozitive din experiența proprie cu privire la mediul lui de viață;
- ◇ Să aprecieze atitudinea pozitivă față de mediu.

Obiectiv de referință: *Să aplice în contexte reale, de viață, regulile și normele însușite privind protecția mediului.*

Exemple de comportamente:

- ◇ Să respecte indicatoarele/simbolurile întâlnite în mediu;
- ◇ Să planteze pomi și flori și să îngrijească spațiile verzi;
- ◇ Să protejeze orice vietate, oricât de mică ar fi ea.

**MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII ȘI TINERETULUI
CENTRU NAȚIONAL PENTRU CURRICULUM ȘI EVALUARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL
PREUNIVERSITAR**

**PROGRAME ȘCOLARE
pentru
DISCIPLINA OPȚIONALĂ**

EDUCAȚIE ECOLOGICĂ ȘI DE PROTECȚIE A MEDIULUI

– ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR –

OBIECTIVE CADRU

1. Înțelegerea și utilizarea noțiunilor elementare referitoare la protecția mediului înconjurător
2. Formarea și exersarea capacităților de explorare/ investigare a mediului înconjurător
3. Formarea unei atitudini motivante și responsabile față de menținerea și îmbunătățirea calității mediului înconjurător

CLASA I

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Înțelegerea și utilizarea noțiunilor elementare referitoare la protecția mediului înconjurător

Obiective de referință	Activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei I elevul va fi capabil să:</i>	<i>Pe parcursul clasei I se recomandă următoarele activități:</i>
1.1. să formuleze întrebări referitoare la realitățile observate în mediul înconjurător(casă, școală, parc)	• formularea de întrebări și reprezentarea prin desen a unor componente ale mediului apropiat (plante, animale, apă, aer, sol, soare);• întocmirea calendarului naturii pe o perioadă scurtă de timp;• identificarea elementelor de mediu din texte literare;• continuarea unor povestiri cu început dat;• organizarea de concursuri cu desene tematice(Casa mea, Școala noastră, La joacă în parc, Ce ți-a plăcut în pădure).

2. Formarea și exersarea capacităților de explorare/investigare a mediului înconjurător

Obiective de referință	Activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei I elevul va fi capabil să:</i>	<i>Pe parcursul clasei I se recomandă următoarele activități:</i>
2.1. să observe elementele din mediul înconjurător apropiat (casă, școală, parc)	• recunoașterea unor componente ale mediului apropiat („Găsește diferențele”, „Alfabetul pădurii” etc.),• ordonarea imaginilor/ completarea unui cadru natural cu elementele caracteristice;• observarea factorilor abiotici și biotici;• crearea colțului viu al clasei;• observarea transformărilor suferite de plantele din colțul viu al clasei / animalelor din acvariu;• observarea unor experiențe simple pentru evidențierea importanței apei, aerului, solului, soarelui, pentru menținerea vieții;
2.2. să recunoască elemente de poluare ale mediului apropiat	• recunoașterea factorilor poluanți și de sesizare a influenței lor asupra mediului;• participarea la drumeții în mediul apropiat(parc, cartier).

3. Formarea unei atitudini motivante și responsabile față de menținerea și îmbunătățirea calității mediului înconjurător

Obiective de referință	Activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei I elevul va fi capabil să:</i>	<i>Pe parcursul clasei I se recomandă următoarele activități:</i>
3.1. să exprime păreri cu privire la diferite comportamente în relația omului cu mediul	• vizionarea/ participarea la dramatizări („Copilul și pădurea” etc.);• realizarea unor desene tematice(„Curtea școlii, așa cum mi-o doresc” etc.);• confecționarea unor gazete, panouri vii („Semaforul verde”);• participarea la activități pe grupe („De ce e trist spiridușul pădurii?” etc.);

Obiective de referință	Activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei I elevul va fi capabil să:</i>	<i>Pe parcursul clasei I se recomandă următoarele activități:</i>
3.2. să-și însușească norme și reguli de comportament în relația cu mediul înconjurător	• valorificarea materialelor reciclabile; • colectarea selectivă a deșeurilor prin activități de voluntariat;
3.3. să exerseze deprinderi de comportament ecologic în situații concrete	• confecționarea unor obiecte cu utilitate practică/jucării, din materiale re folosibile (cuiburi pentru păsările, girueta, marionete, farfurioare, suport pentru creioane) ; • participarea la expoziții cu produse realizate; • „adoptarea” curții școlii; • igienizarea unor spații verzi din incinta școlii.

CONȚINUTURI

Noțiuni elementare

- Componente ale mediului din orizontul apropiat (casă, școală, parc, pădure).
- Apa, aerul, solul - factori de întreținere a vieții.

Igiena mediului

- Igiena clasei. Igiena locuinței.

Acțiunea omului asupra mediului înconjurător

- Elemente de poluare a mediului apropiat.

CLASA A II-A

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Înțelegerea și utilizarea noțiunilor elementare referitoare la protecția mediului înconjurător

Obiective de referință	Activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a II-a elevul va fi capabil să:</i>	<i>Pe parcursul clasei a II-a se recomandă următoarele activități:</i>
1.1. să utilizeze un limbaj specific activităților de protejare a mediului (refolosire, recondiționare, reciclare, igienizare, factori de mediu)	• participarea la concursuri de ghicitori pe teme de mediu;• învățarea unor cântece, poezii cu tematică adecvată;• completarea unor texte lacunare;
1.2. să compare influența diferiților factori de mediu (apă, aer, sol) asupra animalelor și plantelor din mediul apropiat	• realizarea unor desene tematice („Natura din jurul meu”, „Pădurea - plămânu verde” etc.);• completarea unor rebusuri.

2. Formarea și exersarea capacităților de explorare/investigare a mediului înconjurător

Obiective de referință	Activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a II-a elevul va fi capabil să:</i>	<i>Pe parcursul clasei a II-a se recomandă următoarele activități:</i>
2.1. să înregistreze în tabele datele observațiilor realizate asupra factorilor de mediu	• activități de observare a naturii (Calendarul naturii);• consemnarea în tabele a datelor privind deșeurile din gospodărie pe o perioadă de timp;
2.2. să identifice situații concrete de poluare	• realizarea unor colecții de roci, semințe de plante, varietăți de soluri;• identificarea unor relații cauză-efect între acțiunile omului și consecințele acestora asupra mediului.

3. Formarea unei atitudini motivante și responsabile față de menținerea și îmbunătățirea calității mediului înconjurător

Obiective de referință	Activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a II-a elevul va fi capabil să:</i>	<i>Pe parcursul clasei a II-a se recomandă următoarele activități:</i>
3.1. să participe conștient la acțiuni de păstrare și îmbunătățire a calității mediului înconjurător	• participarea la campania „Fotografiați natura”;• realizarea unor jocuri de rol „Avocatul naturii”, „De-a reporterul” etc.;• igienizarea parcului din cartier;• adoptarea împrejurimilor școli;• colectarea selectivă a deșeurilor;• plantarea unor puieți;• participarea la păstrarea calității mediului (Patrula ecologică);
3.2. să ia atitudine față de situațiile care duc la degradarea mediului	• participarea la un carnaval folosind costume din materiale reciclabile;• realizarea unor panouri de avertizare cu mesaje ecologice, postere („Sfaturi pentru turiști”, colaje („Viața în mări și oceane”).

CONȚINUTURI

Noțiuni elementare

- Factorii biotici și abiotici din mediul înconjurător.

Igiena mediului

- Igiena școlii. Igiena cartierului.

Acțiuni ale omului asupra mediului

- Situații de poluare identificate în mediul înconjurător.

CLASA A III-A

1. Înțelegerea și utilizarea noțiunilor elementare referitoare la protecția mediului înconjurător

Obiective de referință	Activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a III-a elevul va fi capabil să:</i>	<i>Pe parcursul clasei a III-a se recomandă următoarele activități:</i>
1.1. să inițieze discuții referitoare la protecția mediului înconjurător	• valorizarea unor texte suport („Necazurile unei picături de ploaie”, „Alege: oraș sau pădure?”, „Declarația drepturilor vietăților pădurii”, „Omul și pasărea ”etc.);
1.2. să illustreze cu situații concrete influența pozitivă/ negativă a factorilor de mediu	• concurs de desene („Plante și animale ocrotite”); • participarea la întâlniri cu specialiști ai instituțiilor implicate în protecția mediului; • vizitarea instituțiilor implicate în protecția mediului; • interpretarea unor jocuri de rol („Primar pentru o zi”).

2. Formarea și exersarea capacităților de explorare/ investigare a mediului înconjurător

Obiective de referință	Activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a III-a elevul va fi capabil să:</i>	<i>Pe parcursul clasei a III-a se recomandă următoarele activități:</i>
2.1. să exploreze rezultatele acțiunii omului asupra mediului înconjurător pornind de la situații concrete	• participarea la o excursie de studiu: „Orașul și împrejurimile”, „Împrejurimile satului” etc.; • realizarea unor mape tematice, portofolii, postere, colaje („Cartierul meu”, „Pădurea și omul”, „Orașul viitorului”); • completarea unor tabele cu observații asupra amenajării parcului din apropierea școlii;
2.2 să explice legături, intercondiționări între diverse aspecte sesizate în mediul înconjurător	• interpretarea unor jocuri de rol („Avocatul stejarului”) • completarea unor fișe de observații (acțiuni; cauze; efecte); • consultarea unor reviste din domeniu; • alcătuirea unui cod al bunelor maniere în mediu.

3. Formarea unei atitudini motivante și responsabile față de menținerea și îmbunătățirea calității mediului înconjurător

Obiective de referință	Activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a III-a elevul va fi capabil să:</i>	<i>Pe parcursul clasei a III-a se recomandă următoarele activități:</i>
3.1. să discearnă între acțiuni pozitive și negative în relația cu mediul	• realizarea „semaforului verde”; • aplicarea unor chestionare pe teme ecologice;
3.2. să promoveze valorile ecologice	• participarea la campanii de conștientizare: realizarea de pliante, fluturași, ecusoane, panouri etc.); • implicarea în activități de voluntariat; • strângerea de fonduri prin valorificarea deșeurilor.

CONȚINUTURI

Noțiuni elementare

- Relații cauzale și trofice stabilite între factorii biotici și abiotici.

Igiena mediului

- Igiena habitatului localității.

Acțiunea omului asupra mediului înconjurător

- Plante și animale ocrotite. Protejarea plantelor și animalelor pe cale de dispariție.
- Deșeurile – sursă de poluare a mediului.

CLASA A IV-A

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Înțelegerea și utilizarea noțiunilor elementare referitoare la protecția mediului înconjurător

Obiective de referință	Activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a IV-a elevul va fi capabil să:</i>	<i>Pe parcursul clasei a IV-a se recomandă următoarele activități:</i>
1.1. să comunice în diverse maniere constatările în legătură cu protecția mediului înconjurător	• elaborarea unor reguli ecologice („Eco-turism în 10 pași”, „Ghid pentru excursii”);• interpretarea unor jocuri de rol („Omul-stăpânul lumii” etc.);• confecționarea unor afișe, postere pentru promovarea valorilor ecologice;• organizarea unor expoziții cu produse proprii (lampioane, vază pentru flori, etc.);
1.2. să argumenteze necesitatea protejării mediului înconjurător	• consultarea unor reviste, lucrări, site-uri din domeniu;• realizarea unor puncte de informare în școală;

2. Formarea și exersarea capacităților de explorare/investigare a mediului înconjurător

Obiective de referință	Activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a IV-a elevul va fi capabil să:</i>	<i>Pe parcursul clasei a IV-a se recomandă următoarele activități:</i>
2.1. să interpreteze aspecte observate din mediul înconjurător (cauze, efecte)	• participarea la excursii tematice: vizitarea unor obiective turistice ale județului;• elaborarea unor ghiduri/ jurnale de călătorie („Acțiunea apei asupra reliefului” etc.);• realizarea unor albume cu fotografii• („Așa da, așa nu!”);
2.2. să evidențieze influența mediului înconjurător asupra organismului uman (factori de risc, variații de temperatură, umiditate, poluare etc.)	• realizarea unor studii de caz („Apa curată pentru toți”, „Ploile acide”, „Poluarea aerului”, „Cârțița” etc.)
2.3. să verifice ipoteze date prin realizarea unor experimente	• efectuarea unor experimente simple pentru identificarea calităților unei ape curate, pentru identificarea unor caracteristici ale unui sol fertil/ curat etc.

3. Formarea unei atitudini motivante și responsabile față de menținerea și îmbunătățirea calității mediului înconjurător

Obiective de referință	Activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a IV-a elevul va fi capabil să:</i>	<i>Pe parcursul clasei a IV-a se recomandă următoarele activități:</i>
3.1. să semnaleze situații de încălcare a normelor de protecție a mediului	• realizarea unor scrisori adresate instituțiilor cu responsabilitate în protecția mediului;
3.2. să se implice în acțiuni de popularizare și sensibilizare	• inițierea unor campanii publicitare („Ocrotiți natura”, „Nouă ne pasă”);• organizarea unei caravane ecologice cu produse realizate în parteneriat cu alte școli;• prezentarea unor jocuri de rol („Ministrul mediului pentru o zi”);

Obiective de referință	Activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a IV-a elevul va fi capabil să:</i>	<i>Pe parcursul clasei a IV-a se recomandă următoarele activități:</i>
3.3. să desfășoare acțiuni parteneriale în domeniul ecologic	• organizarea unor activități de voluntariat („Campanie împotriva fumatului” etc.); • participarea la o paradă a costumelor confecționate din deșeuri; • participarea la acțiuni propuse și organizate de instituții cu responsabilități în domeniul protecției mediului.

CONȚINUTURI

Noțiuni elementare

- Influența factorilor biotici și abiotici asupra planetei.

Igiena mediului

- Modalități de îmbunătățire a calității mediului.

Acțiunea omului asupra naturii

- Poluarea: cauze, forme și efecte.

- Importanța reciclării deșeurilor.

RECOMANDĂRI METODOLOGICE

MACROPROIECTAREA INSTRUIRII

CLASA I

NR. CR T	UNITĂȚI DE ÎNVĂȚARE	DETALIERI DE CONȚINUT (TEME PROPUSE)	OB. DE REF.	NR. ORE	TEHNICI/ INSTRUMENTE DE EVALUARE
1	Noțiuni elementare	Introducere Hai la plimbare ! Natura din jurul meu Putem trăi fără aer ? Solul Putem trăi fără apă ? Evaluare	1.1 2.1 2.2	12	observarea sistematică; chestionarea orală;
2	Igiena mediului	Igiena clasei Igiena locuinței Evaluare	2.1 3.2	3	chestionarea orală; jocul didactic;
3	Acțiunea omului asupra mediului înconjurător	Prietenă ne e natura Natura veselă sau tristă ? Să ocrotim natura ! Ecoșcoala Campania „ Nouă ne pasă ” Ce sunt deșeurile ? De ce e trist părculețul ? Și tu poți fi de folos! Natura ne oferă jucării Evaluare	1.1 2.2 3.1 3.2 3.3	19	chestionarea orală; observarea sistematică; portofoliul.

MACROPROIECTAREA INSTRUIRII

CLASA a II-a

NR. CR T	UNITĂȚI DE ÎNVĂȚARE	DETALIERI DE CONȚINUT (TEME PROPUSE)	OB. DE REF.	NR. ORE	TEHNICI/ INSTRUMENTE DE EVALUARE
1	Noțiuni elementare	Introducere Ce văd în jurul meu? Natura , prietena mea Avem nevoie de aer Solul și noi Apa, sursă de viață Evaluare	1.1 1.2 2.1	13	autoevaluarea; chestionarea orală; proba practică;
2	Igiena mediului	Igiena școlii Igiena cartierului Evaluare	1.1 2.2 3.2	4	observarea sistematică;
3	Acțiunea omului asupra mediului înconjurător	Omul și mediul înconjurător Pădurea plânge, pădurea râde Iubește natura! Ocrotim plantele și animalele Strada Deșeurile Și deșeurile pot fi de folos Evaluare	1.1 1.2 2.1 2.2 3.1 3.2	17	autoevaluarea; chestionarea orală; proba practică; portofoliul.

MACROPROIECTAREA INSTRUIRII
CLASA a III-a

NR. CR T	UNITĂȚI DE ÎNVĂȚARE	DETALIERI DE CONȚINUT (TEME PROPUSE)	OB. DE REF.	NR. ORE	TEHNICI/ INSTRUMENTE DE EVALUARE
1	Noțiuni elementare	Introducere Îmi pasă ! Natura, o mare familie Aerul în natură Ce știm despre sol? Apa în natură Evaluare	1.1 1.2	14	observarea sistematică; referatul; chestionarea orală;
2	Igiena mediului	Igiena habitatului localității Evaluare	1.1 1.2 3.1	4	autoevaluarea; observarea sistematică;
3	Acțiunea omului asupra mediului înconjurător	Omul și natura Spațiul verde Legătura dintre om și natură Cum ocrotim natura S.O.S. Planeta Pământ! Drumul hârtiei Veniți cu noi! Evaluare	1.1 2.1 2.2 3.1 3.2	16	chestionarea orală; proba practică; referatul; portofoliul.

MACROPROIECTAREA INSTRUIRII

CLASA a IV-a

NR. CR T	UNITĂȚI DE ÎNVĂȚARE	DETALIERI DE CONȚINUT (TEME PROPUSE)	OB. DE REF.	NR. ORE	TEHNICI/ INSTRUMENTE DE EVALUARE
1	Noțiuni elementare	Introducere Să observăm împrejurimile! Relații: plante-animale-om Aerul Solul-o enigmă pentru noi Apa Evaluare	1.1 2.1	14	observarea sistematică; chestionarea orală; referatul;
2	Igiena mediului	Cum îmbunătățim calitatea mediului? Evaluare	1.1 1.2 2.1 2.2 3.1	5	autoevaluarea; proiectul;
3	Acțiunea omului asupra mediului înconjurător	Omul și mediul înconjurător Micii ecologiști Animale și plante ocrotite Deșeurile- sursă de poluare a mediului Nu arunca! Îți poate fi de folos ! Și parcul este al nostru! Evaluare	1.1 1.2 2.1 2.2 3.1 3.2 3.3	15	interevaluarea; observarea sistematică; proba practică; portofoliul.

**MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII ȘI TINERETULUI
CENTRU NAȚIONAL PENTRU CURRICULUM ȘI EVALUARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL
PREUNIVERSITAR**

**PROGRAME ȘCOLARE
pentru
DISCIPLINA OPȚIONALĂ**

EDUCAȚIE ECOLOGICĂ ȘI DE PROTECȚIE A MEDIULUI

– ÎNVĂȚĂMÂNT GIMNAZIAL (CLASELE A V-a – a VII-a) –

OBIECTIVE CADRU

1. Utilizarea unor noțiuni, concepte și principii specifice educației pentru protecția mediului.
2. Dezvoltarea capacității de investigare a realității.
3. Asumarea și punerea în practică a unui comportament responsabil față de mediul înconjurător.

CLASA A V-A

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Utilizarea unor noțiuni, concepte și principii specifice educației pentru protecția mediului

Obiective de referință	Activități de învățare
<i>La sfârșitul claselor a V-a elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a V-a se recomandă următoarele activități:</i>
1.1. să identifice componentele mediului	• observarea și descrierea factorilor de mediu;• realizarea unor hărți conceptuale referitoare la mediu;
1.2. să ierarhizeze factorii poluanți după criterii diferite	• participarea la excursii de documentare;• realizarea de portofolii, pliante, expoziții;
1.3. să identifice sursele de informare corectă în probleme de conservare și protecție a mediului	• vizionarea de filme didactice;• inițierea și desfășurarea unor ”procese” ale naturii,• consultarea diferitelor surse de informare și discutarea pe marginea ”calității” informației.

2. Dezvoltarea capacității de investigare a realității

Obiective de referință	Activități de învățare
<i>La sfârșitul claselor a V-a elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a V-a se recomandă următoarele activități:</i>
2.1. să investigheze starea factorilor de mediu prin metode științifice (experiment, modelare, studiu de caz)	• investigarea componentelor mediului din orizontul apropiat (clasă, locuință, școală);• investigarea factorilor poluanți din orizontul local și întocmirea unor fișe de observație;• realizarea unui studiu de caz: determinări ale gradului de poluare;• realizarea unui studiu de caz: investigarea tipurilor de mediu din orizontul local;• realizarea unui studiu de caz: determinarea tipurilor de deșeuri și a surselor generatoare în orizontul local;• investigarea unui areal posibil de ”adoptat”;
2.2. să ofere soluții practice pentru ameliorarea calității mediului ambiant	• confecționarea de afișe, postere, pliante cu mesaje de sensibilizare a comunității;• formularea și rezolvarea unor situații problemă privind calitatea mediului. amenajarea ambientului clasei (colțul viu, acvariu);• realizarea unor miniproiecte individuale sau de grup;

3. Asumarea și punerea în practică a unui comportament responsabil față de mediul înconjurător

Obiective de referință	Activități de învățare
<i>La sfârșitul claselor a V-a elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a V-a se recomandă următoarele activități:</i>
3.1. să conștientizeze impactul dezechilibrelor mediului asupra omului	• elaborarea unor ghiduri de ”bune practici” referitor la relația om-mediul în areale ”adoptate”;• realizarea unor miniproiecte individuale sau de grup;

Obiective de referință	Activități de învățare
<i>La sfârșitul claselor a V-a elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a V-a se recomandă următoarele activități:</i>
3.2. să-și asume responsabilitatea ameliorării factorilor de mediu	• participarea la concursuri de colectare selectivă a deșeurilor și re folosirea acestora; • elaborarea de modele de “bune practici” în areale “adoptate”;
3.3. să manifeste un comportament etic, civic și a unor deprinderi de ocrotire a naturii.	• participarea la campanii de conștientizare a comunității privind degradarea mediului.

CONȚINUTURI

Noțiuni elementare de cunoaștere și protecția mediului

- Delimitări conceptuale: Ecologia și Geografia mediului.
- Conceptul de mediu. Factorii abiotici și biotici.
- Circuitul apei în natură.
- Instituții cu atribuții în protecția mediului.

Influența omului asupra mediului.

- Tipuri de mediu: natural, antropizat, antropic.
- Mediul ambiental.

Igiena mediului

- Poluarea. Surse de poluare. Clasificare. Tehnici de inventariere a surselor de poluare.
- Surse de poluare și repartiția poluanților în orizontul local.

Protecția mediului.

- Conceptul de “protecția mediului”.
- Deșeurile: definiție, clasificare. Impactul deșeurilor asupra factorilor de mediu. Tipuri de deșeuri și surse generatoare în orizontul local.

Clasa a VI-a
OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Utilizarea unor noțiuni, concepte și principii specifice educației pentru protecția mediului

Obiective de referință	Activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a VI-a elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VI-a se recomandă următoarele activități:</i>
1.1. să descrie, în limbaj adecvat, componentele mediului și modificările produse de intervenția antropică	• observații și studii asupra degradării mediului din orizontul local (județ);
1.2. să identifice relații interspecifice dintre componentele mediului	• exerciții de identificare a relațiilor dintre componentele mediului, prin observații directe sau indirecte; • întocmirea unor scheme grafice, diagrame, privind relațiile interspecifice și intraspecifice în ecosisteme; • vizionarea de filme didactice; • inițierea și desfășurarea unor ”procese” ale naturii. •
1.3. să elaboreze referate, proiecte, portofolii, utilizând noțiuni, concepte, principii specifice	• miniproiecte individuale sau de grup; • concursuri de referate și comunicări pe teme de poluare, reciclarea deșeurilor etc.

2. Dezvoltarea capacității de investigare a realității

Obiective de referință	Activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a VI-a elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VI-a se recomandă următoarele activități:</i>
2.1. să determine gradul de poluare a aerului, apei, solului	• investigarea factorilor poluanți din orizontul local și întocmirea unor fișe de observație; • realizarea unor studii de caz: determinări ale gradului de poluare a aerului, apei, solului;
2.2. să reprezinte grafic informația dobândită prin observații directe și indirect	• identificarea și analiza relațiilor dintre biocenoză-biotop-ecosistem; • realizarea unor miniproiecte individuale sau de grup; • confecționarea de afișe, postere, pliante cu mesaje de sensibilizare a comunității;
2.3. să exerseze într-un areal analize empirice și/ sau holistice	• realizarea unor studii de caz: calitatea aerului, apei și a solului în Oradea; • prelucrarea informațiilor rezultate din aplicarea chestionarului fenologic în investigarea unui areal posibil de “adoptat”: parcul.

3. Asumarea și punerea în practică a unui comportament responsabil față de mediul înconjurător

Obiective de referință	Activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a VI-a elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VI-a se recomandă următoarele activități:</i>
3.1. să promoveze un comportament echilibrat între individ și mediul natural	• întreținerea unor areale “adoptate”; • elaborarea unor ghiduri de “bune practici” referitor la relația om-mediul în areale “adoptate”(livada, grădina);

Obiective de referință	Activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a VI-a elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VI-a se recomandă următoarele activități:</i>
3.2. să aprecieze efectele pozitive și negative ale intervenției antropice asupra mediului	• prezentarea unor analize comparative pentru localitatea/ județul de origine; • descrierea unor situații limită de poluare a aerului, apei, solului;
3.3. să formuleze măsuri de prevenire și protecție a mediului în areale concrete	• proiecte cuprinzând măsuri de prevenire și reducere a poluării în areale concrete; • campanii de colectare selectivă a deșeurilor și re folosirea acestora; • implicarea, alături de comunitate, în activități de voluntariat vizând protecția mediului.

CONȚINUTURI

Noțiuni elementare de cunoaștere și protecția mediului

- Istoricul Ecologiei și al Geografiei mediului.
- Factori abiotici și biotici în orizontul local (școală, curtea școlii).
- Relațiile organismelor cu factorii abiotici: relații interspecifice și intraspecifice în ecosisteme.

Influența omului asupra mediului

- Intervenția antropică asupra mediului: modalități, consecințe.
- Biodiversitatea: prezent și perspective.
- Degradarea mediului din orizontul local (județ).
- Degradarea mediului în România.

Igiena mediului

- Poluarea aerului, apei, solului.
- Poluarea în orizontul local.

Protecția mediului

- Delimitări conceptuale: ocrotire și conservare a mediului.
- Măsuri ameliorative pentru reducerea degradării factorilor de mediu.
- Ameliorarea impactului deșeurilor asupra mediului.
- Metoda chestionarului fenologic în investigarea unui areal posibil de “adoptat”: parcul.

Clasa a VII-a

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Utilizarea unor noțiuni, concepte și principii specifice educației pentru protecția mediului

Obiective de referință	Activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a VII-a elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VII-a se recomandă următoarele activități:</i>
1.1. să descrie conceptele: ecosistem, fenofaze, managementul deșeurilor, managementul ariilor protejate, utilizând limbajul specific	• exersarea observării și descrierii structurate; • descrierea unor modalități de rezolvare a unor probleme cu caracter ecologic;
1.2. să exprime idei, opinii, ipoteze argumentate cu privire la situații - problemă determinate de poluare	• întocmirea unor tabele comparative cuprinzând impactul factorilor poluanți asupra mediului; • realizarea unui studiu de caz: Rolul pădurii în reducerea efectului de seră; • realizarea unui studiu de caz, de exemplu: „Poluarea radioactivă în zona Băița-Ștei, județul Bihor”;
1.3. să realizeze prezentări multimedia referitoare la problemele identificate	• dezbaterăa unor situații - problemă: poluarea radioactivă; • realizarea unor miniproiecte individuale sau de grup; • participarea la concursuri de referate și comunicări pe teme de poluare, reciclarea deșeurilor etc.

2. Exersarea capacității de investigare a realității

Obiective de referință	Activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a VII-a elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VII-a se recomandă următoarele activități:</i>
2.1. să efectueze determinări ale parametrilor factorilor de mediu dintr-un areal (mediul umed - balta)	• culegerea de date și întocmirea unor fișe de observație, tabele grafice, diagrame, albume tematice etc.;
2.2. să realizeze o activitate de investigare independentă în orizontul local	• investigarea unui areal posibil de “adoptat”: balta (mediul umed); • activități practice de investigare a factorilor poluanți din orizontul local; • determinarea proprietăților fizice observabile, ale apei, aerului, solului; • experimente pentru determinarea temperaturii și vitezei de circulație a aerului;
2.3. să experimenteze soluții proprii de ameliorare a impactului antropic negativ într-un “areal adoptat”	• realizarea unui studiu de caz: “adoptarea” unui areal.

3. Asumarea și punerea în practică a unui comportament responsabil față de mediul înconjurător.

Obiective de referință	Activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a VII-a elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VII-a se recomandă următoarele activități:</i>
3.1. să dezvolte comportamente și atitudini responsabile, prin raportarea la normele juridice din domeniul mediului înconjurător	• evocarea observațiilor proprii și dezbaterăa acestora în “focus- grupuri”; • popularizarea unor modele de “bune practici” prin joc didactic, proces didactic etc.;

Obiective de referință	Activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a VII-a elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VII-a se recomandă următoarele activități:</i>
3.2. să ia decizii responsabile și corecte privind comportamentul ecologic	• realizarea unor scheme decizionale privind atitudinile și acțiunile proprii; • elaborarea unui set de reguli privind protecția mediului; • realizarea unui studiu de caz: Deșeuri periculoase și gestionarea acestora în Oradea; • realizarea unui studiu de caz, de exemplu: Reciclarea și tratarea deșeurilor în județul Bihor.
3.3. să demonstreze înțelegerea consecințelor propriului comportament în raport cu starea de sănătate a mediului	• participarea la dezbateri tip Karl-Popper; • participarea la activitățile de parteneriat cu instituții și ONG, pentru conservarea și protejarea mediului în arealul “adoptat”.

CONȚINUTURI

Noțiuni elementare de cunoaștere și protecția mediului

- Contribuții românești la dezvoltarea Ecologiei și a Geografiei mediului înconjurător.
- Proprietățile fizice, observabile, ale apei, aerului, solului.
- Ecosistem complex – **pădurea**: funcții, măsuri de protecție.

Influența omului asupra mediului

- Arii protejate.
- Managementul ariilor protejate. Cadrul organizatoric al ariei protejate. Gestionarea resurselor naturale din ariile protejate. Acțiuni de propagandă și educație.

Igiena mediului

- Poluarea fonică și biologică.
- Poluarea radioactivă.

Protecția mediului

- Artificializarea mediului de viață.
- Principii ale managementului deșeurilor.
- Valorificarea deșeurilor.
- Reciclarea și tratarea deșeurilor.

RECOMANDĂRI METODOLOGICE

MACROPROIECTAREA INSTRUIRII

Clasa a V-a

Nr. crt.	UNITATEA DE ÎNVĂȚARE	DETALIERI DE CONȚINUT	OB. DE REF.	NR. ORE	TEHNICI/ INSTRUMENTE DE EVALUARE
1.	Noțiuni elementare de cunoaștere și protecția mediului	• Delimitări conceptuale: Ecologia și Geografia mediului. • Conceptul de mediu. Factorii abiotici și biotici. • Circuitul apei în natură. • Instituții cu atribuții în protecția mediului.	1.1 2.2 3.3 1.3	5	observarea sistematică; proba practică; portofoliul; chestionarea orală; referatul.
2.	Influența omului asupra mediului.	• Tipuri de mediu: natural, antropizat, antropoc. • Mediul ambiental.	1.1 2.1 2.2 3.1	6	interevaluarea; autoevaluarea; chestionarea orală; proiectul.
3.	Igiena mediului	• Poluarea ✓ surse de poluare; clasificare; ✓ tehnici de inventariere a surselor de poluare; • Surse de poluare și repartiția poluanților în orizontul local.	1.2 2.2 2.1 3.1 3.2 3.3	13	observarea sistematică; chestionarea orală; interevaluarea; proba practică; portofoliul.
4.	Protecția mediului.	• Conceptul de “protecția mediului” • Deșeurile: definiție, clasificare; • Impactul deșeurilor asupra factorilor de mediu; • Tipuri de deșeuri și surse generatoare în orizontul local.	1.2 2.2 3.1 3.2 3.3	13	chestionarea orală; autoevaluarea; proba practică; referatul; portofoliul.

MACROPROIECTAREA INSTRUIRII

Clasa a VI-a

Nr. crt.	UNITATEA DE ÎNVĂȚARE	DETALIERI DE CONȚINUT	OB. DE REF.	NR. ORE	TEHNICI/ INSTRUMENTE DE EVALUARE
1.	Noțiuni elementare de cunoaștere și protecția mediului	• Istoricul Ecologiei și al Geografiei mediului; • Factori abiotici și biotici în orizontul local (școală, curtea școlii); • Relațiile organismelor cu factorii abiotici; ✓ Relații interspecifice în ecosisteme; ✓ Relații intraspecifice în ecosisteme;	1.1 1.2 1.3 3.1 3.2 2.1 2.2 2.3 3.3	7	observarea sistematică; chestionarea orală; interevaluarea; proba practică; referatul.
2.	Influența omului asupra mediului.	• Intervenția antropică asupra mediului: modalități, consecințe; • Biodiversitatea: prezent și perspective; • Degradarea mediului din orizontul local (județ); • Degradarea mediului în România;	1.2 1.3 2.1 2.2 2.3 3.1 3.2 3.3	12	autoevaluarea; chestionarea orală; portofoliul; proba practică; proiectul;
3.	Igiena mediului	• Poluarea aerului, apei, solului; • Poluarea în orizontul local.	2.1 2.3 3.1 3.3 3.4	8	chestionarea orală; observarea sistematică; interevaluarea; proba practică;
4.	Protecția mediului.	• Delimitări conceptuale: ocrotire și conservare a mediului; • Măsuri ameliorative pentru reducerea degradării factorilor de mediu; • Ameliorarea impactului deșeurilor asupra mediului; • Metoda chestionarului fenologic în investigarea unui areal posibil de “adoptat”: parcul; • “Bune practici” în areale “adoptate”: livada, grădina.	1.1 1.3 2.1 2.2 2.3 3.1 3.2 3.3	10	chestionarea orală; autoevaluarea; interevaluarea; proba practică; proiectul; portofoliul.

MACROPROIECTAREA INSTRUIRII
Clasa a VII-a

Nr. crt.	UNITATEA DE ÎNVĂȚARE	DETALIERI DE CONȚINUT	OB. DE REF.	NR. ORE	TEHNICI/ INSTRUMENTE DE EVALUARE
1.	Noțiuni elementare de cunoaștere și protecția mediului	• Introducere. Contribuții românești la dezvoltarea Ecologiei și a Geografiei mediului înconjurător; • Proprietățile fizice, observabile, ale apei, aerului, solului; • Ecosistem complex – pădurea: funcții, măsuri de protecție;	1.1 1.2 1.3 2.1 2.2 2.3 3.1 3.2 3.3	8	observarea sistematică; chestionarea orală; proba practică; interevaluarea; proiectul.
2.	Influența omului asupra mediului	• Arii protejate; • Managementul ariilor protejate: ✓ Cadrul organizatoric al ariei protejate; ✓ Gestionarea resurselor naturale din ariile protejate; ✓ Acțiuni de propagandă și educație;	1.1 1.2 1.3 2.2 2.3 3.1 3.2 3.3	12	observarea sistematică; chestionarea orală; proba scrisă (chestionarul, eseul); referatul; interevaluarea.
3.	Igiena mediului	• Poluarea fonică și biologică; • Poluarea radioactivă.	1.1 2.2 3.1 3.2	5	chestionarea orală; proba practică; autoevaluarea; interevaluarea.
4.	Protecția mediului	• Artificializarea mediului de viață; • Principii ale managementului deșeurilor; • Valorificarea deșeurilor; Reciclarea și tratarea deșeurilor;	1.1 1.2 1.3 2.1 2.2 2.3 3.1 3.2 3.3	11	autoevaluarea; proba scrisă (chestionarul, eseul); chestionarea orală; interevaluarea; portofoliul; proiectul.